

İndirilme Tarihi

04.02.2026 13:38:30

İLH314 - İSLAM FELSEFESİ II - İlahiyat Fakültesi - İlahiyat Genel Bilgiler

Dersin Amacı

İslam felsefesinin teşekkül sürecini Antik-Helenistik mirasın intikali ve tercüme hareketleri bağlamında inceleyerek, klasik dönemin temel filozoflarını ve ekollerini tarihsel bir perspektifle tanıtmaktır.

Dersin İçeriği

İslam dünyasında felsefi düşüncenin doğuşu, Kindî'den İbn Rüşd'e kadar uzanan klasik dönem Meşşâî geleneği ile öne çıkan filozofların hayat ve eserlerini kapsamaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Kaya, M. C. (Ed.). (2022). İslam felsefesi: Tarih ve problemler (11. bs.). İSAM Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Derslerde anlatım, soru cevap ve beyin fırtınası teknikleri kullanılacak olup bazı konular öğrenciler tarafından sunulacaktır.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

derslerde farklı kaynaklarda tanıtılacak ve öğrencilerden bu kaynaklardan sunumlar hazırlanması istenecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

yardımcı eleman yoktur

Dersin Verilişi

dersler sınıf ortamında ve yüzyüze olacaktır.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Ömer Ceran Arş. Gör. Dr. Abdussamet Özkan

Program Çıktısı

- Bağdat Meşşâî Okulu'nun kurucusu Fârâbî'den Endülüs felsefesinin zirvesi İbn Rüşd'e kadar uzanan süreçte, öne çıkan filozofların hayatlarını, eserlerini ve temel öğretilerini karşılaştırmalı olarak değerlendirebilir.
- İslam filozoflarının varlık, Tanrı-âlem ilişkisi, sudûr nazariyesi ve zorunlu-mümkün varlık ayrımı gibi metafizik problemleri analiz eder.
- Kindî'nin felsefeyi İslam düşüncesine dahil etme yöntemini ve oluşturduğu temel felsefi terminolojiyi açıklar.
- Meşşâî geleneğindeki akıl kademelerini (bilkuvve, bilfiil, müstefâd akıl) ve insan aklının Faal Akıl ile olan ilişkisini analiz eder.
- Gazâlî'nin felsefe eleştirilerine karşı İbn Rüşd'ün "Tehâfütü't-Tehâfüt" ile getirdiği rasyonel savunmayı ve burhan yöntemini tartışır.
- Fârâbî'nin "Erdemli Şehir" (el-Medinetü'l-Fâzıla) modelinden hareketle, klasik dönemde felsefe, din ve siyasetin toplumsal mutluluk odağındaki ilişkisini yorumlar.

P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20
Ö.Ç. 2						3			3			3		5	5				
Ö.Ç. 3						3			3			3		5	5				
Ö.Ç. 4						3			3			3		5	5				
Ö.Ç. 5						3			3			3		5	5				
Ö.Ç. 6						3			3			3		5	5				

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Hz. Peygamber'in söz, fiil ve takrirleri, fiziksel ve ahlaki özellikleri, hadisin ve hadis ilminin tarihi seyri, usulü, problemleri, yorumlanması ve kültürel değeri hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 2 :** İslam dünyasında dini ve siyasi gayelerle vücut bulmuş klasik ve çağdaş akımlar hakkında temel bilgi sahibidir.
- P.Ç. 3 :** Tasavvufun tarihi, kavramları, kurumları, şahsiyetleri ve felsefesi hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 4 :** Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur ve ilmi ölçüler çerçevesinde yorumlar
- P.Ç. 5 :** İslam inanç esaslarını ve Kelam problemlerini akıl ve nakil çerçevesinde bilimsel metotlarla değerlendirir
- P.Ç. 6 :** Alanıyla ilgili klasik ve modern metinleri anlayabilecek ve kendisini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilecek düzeyde Arapçayı ve bir batı dilini en az Avrupa dil portföyü B1 genel düzeyinde kullanarak ilahiyat alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.
- P.Ç. 7 :** Din ve dini konuları felsefi, sosyolojik ve psikolojik açıdan değerlendirebilir.
- P.Ç. 8 :** Klasik kaynaklarda ve modern araştırmalarda İslam fıkhnın temel konularını, mukayeseli hukuk yöntemleri çerçevesinde İslam hukuku ile diğer hukuk sistemleri arasında karşılaştırarak değerlendirebilir.
- P.Ç. 9 :** Bireysel, toplumsal ve küresel nitelikteki olay ve sorunlara, dini ve sosyal bilimlerin verileri doğrultusunda, tanımlama, kurgulama, değerlendirme ve çözüm önerileri getirebilme becerisi.
- P.Ç. 10 :** Her çeşit bireysel, toplumsal hatta küresel nitelikli, felsefi, sosyal, psikolojik ve dini içerikli sorunları, temel kaynaklardan yararlanarak, bilimsel düzeyde araştırıp, analiz ve sentez yaparak, rapor haline getirebilme.
- P.Ç. 11 :** Dini metinleri orijinal kaynaklarından okuyup, anlayabilecek düzeyde dil becerisi elde edebilme.
- P.Ç. 12 :** Din bilimlerine ilişkin tarihi bilgi birikimiyle birlikte, alanıyla ilgili güncel bilgi ve gelişmeleri izleyebilme ve sorunların çözümünde kullanabilme becerisi.
- P.Ç. 13 :** Tarihi süreç içinde olmuş İslam Kültür ve Medeniyetini özgün nitelikleriyle kavratarak, tarihi ve kültürel mirasımıza ilişkin bir aidiyet duygusu ve bilinci geliştirebilme.
- P.Ç. 14 :** Örgün ve yaygın din eğitiminin hedef kitlesi olan çocuk, genç, yetişkin ve yaşlıları biyolojik, psikolojik, sosyal ve dini gelişim özelliklerine göre tanıyıp, uygun yöntem ve tekniklerle dini öğretileri sunabilme becerisi.
- P.Ç. 15 :** Eleştirel düşünebilme
- P.Ç. 16 :** Rasyonel düşünebilme
- P.Ç. 17 :** İslam dininin evrensel değerleri ışığında toplumun dini-ahlaki ihtiyaçlarına çözümler üretir.
- P.Ç. 18 :** İslami ilimlerin gelişim süreçleri hakkında analiz yapar.
- P.Ç. 19 :** İslam bilimlerine ilişkin temel kavramları doğru kullanır.
- P.Ç. 20 :** Din, mezhep ve çağdaş dini akımlar hakkında karşılaştırmalar yapar.
- Ö.Ç. 1 :** Bağdat Meşşâi Okulu'nun kurucusu Fârâbî'den Endülüs felsefesinin zirvesi İbn Rüşd'e kadar uzanan süreçte, öne çıkan filozofların hayatlarını, eserlerini ve temel öğretilerini karşılaştırmalı olarak değerlendirir.
- Ö.Ç. 2 :** İslam filozoflarının varlık, Tanrı-âlem ilişkisi, sudûr nazariyesi ve zorunlu-mümkün varlık ayrımı gibi metafizik problemleri analiz eder.
- Ö.Ç. 3 :** Kindî'nin felsefeyi İslam düşüncesine dahil etme yöntemini ve oluşturduğu temel felsefi terminolojiyi açıklar.
- Ö.Ç. 4 :** Meşşâî geleneğindeki akıl kademelerini (bilkuvv ve bilfiil, müstefâd akıl) ve insan aklının Faal Akıl ile olan ilişkisini analiz eder.
- Ö.Ç. 5 :** Gazâlî'nin felsefe eleştirilerine karşı İbn Rüşd'ün "Tehâfütü't-Tehâfüt" ile getirdiği rasyonel savunmayı ve burhan yöntemini tartışır.

Ö.Ç. 6 : Fârâbî'nin "Erdemli Şehir" (el-Medinetü'l-Fâzıla) modelinden hareketle, klasik dönemde felsefe, din ve siyasetin toplumsal mutluluk odağındaki ilişkisini yorumlar.